

SÈRIE 5**OPCIÓ A**

Pregunta 1

—La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber veure la importància del personatge de Gentil, concebut com a veritable heroi romàntic, un protagonista amb qualitats sobrehumanes que actua en un paisatge d'ambient també clarament idealitzat pel romanticisme.

—Saber adonar-se que Gentil no és un personatge inexpressiu d'una sola peça, sinó que és un home que presenta clarament un conflicte interior, un home esqueixat per la dualitat radical de la sensibilitat romàntica.

—Guia de puntuació:

—Un punt i mig per una bona anàlisi de l'argumentació demanada.

—Un punt i mig per una bona exemplificació de la resposta.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber explicar que Sagarra, escriptor culte i amb una poètica pròpia, tria unes determinades formes poètiques provinents de la tradició oral i popular catalana per revitalitzar-les i donar-los dignitat literària.

—Saber identificar alguns d'aquests elements neopopularistes. Per exemple: en la temàtica, una interpretació plàstica i sensorial del paisatge. Des del punt de vista formal, una gran llibertat d'estructura, l'ús de l'art menor, la potenciació de certs recursos com la repetició, el paral·lelisme, o la incorporació de fraseologia popular i l'adjectivació, efectista i sensual.

—Guia de puntuació:

—Un punt per l'anàlisi detallada del concepte.

—Un punt per la descripció detallada d'alguns dels trets característics.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber explicar que aquesta novel·la, com tota l'obra de Rodoreda, crea un veritable teixit que configura un univers simbòlic que cal saber interpretar.

—Saber veure que el personatge protagonista sofreix, en un primer moment, una pèrdua d'identitat i ja en el primer capítol deixa de ser Natàlia per esdevenir Colometa.

—Saber destacar que la novel·la és, per sobre de tot, el relat oral d'un personatge femení que explica la seva vida passada des d'un present inconcret.

—Saber explicar que al llarg de la narració el lector assisteix a un procés de degradació, de pèrdua d'identitat per part de la protagonista i a un conseqüent acte de rebel·lia que la portarà inevitablement a un estat de recuperació o reconstrucció identitària.

—Penalitzar-los si es desvien excessivament cap a una simple explicació de l'argument de la novel·la en detriment de la interpretació.

—Guia de puntuació:

—Un punt i mig per l'anàlisi detallada de la interpretació del fragment.

—Un punt i mig per saber explicar els trets de l'evolució del personatge.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per avaluar de manera global entre zero i dos punts.

OPCIÓ B

Pregunta 1

—La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber veure que la novel·la cavalleresca té la pretensió de reflectir una realitat social concreta, amb noms reals, tant de persones com de topònims, i que es preocupa sobretot per aconseguir un alt grau de versemblança però que, malgrat les pretensions culturalistes de la formació del personatge masculí, aquesta novel·la és incapaç de superar les limitacions de l'època.

—Saber destacar que la funció principal de la novel·la és explicar bàsicament les aventures d'un heroi que personifica els ideals cavallerescos, sempre per justificar i ennoblir el paper social privilegiat de què gaudia la cavalleria.

—Guia de puntuació:

—Un punt i mig per la bona argumentació de la resposta, demostrant una lectura acurada de l'obra.

—Un punt i mig per una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a fragments llegits, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts, mig punt per cada pregunta. Les respostes correctes són:

1. c)
2. b)
3. a)
4. b)

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber situar adequadament el fragment en el final de l'obra de Rusiñol, amb la marxa dels comedians, definitiva ruptura entre els artistes i una societat que no només no els comprèn sinó que els menysprea.

—Saber veure que l'obra de Rusiñol recrea simbòlicament la irreversible marginalitat de l'artista en el marc d'una societat materialista, prosaica i grisa, que el rebutja. I que el personatge del Clown, juntament amb el de Zaira, són els personatges més positius de l'obra, i que personifiquen la concepció russinyoliana de l'artista.

—Saber adonar-se que el personatge de Joanet, des de l'inici de l'obra, però sobretot després de conèixer el Clown i Zaira, es planteja la possibilitat d'escapar de l'ensopiment d'una existència monòtona i grisa a la qual estarà fatalment lligat després de marxar els comedians.

—Guia de puntuació:

—Un punt i mig per una bona contextualització del personatge que parla en el fragment.

—Un punt i mig per una bona interpretació temàtica del final de l'obra.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per avaluar de manera global entre zero i dos punts.

BAREM GRAMATICAL

Respecte al nivell de correcció lingüística i la possibilitat de poder abaixar fins a un punt la nota final:

—Cal recordar, abans que res, que disposem d'aquesta possibilitat. En les caselles on s'indica la puntuació de cada pregunta cal afegir si restem un punt o mig punt per qüestions gramaticals.

—Les errades poden ser de qualsevol tipus: ortografia, sintaxi, etc. Els problemes d'expressió, però que no siguin estrictament gramaticals, no els tindrem en compte ara sinó en l'avaluació de cada una de les preguntes.

—Descomptarem un punt si en l'examen hi ha errades gramaticals greus i reiterades (b/v, h, frases sense cap mena de coherència gramatical, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació, etc.).

—Descomptarem mig punt si hi ha algunes errades greus (quatre o cinc) o bé si hi ha errades reiterades però no tan greus (accents, dièresis, problemes de puntuació que són evidents però no fan mal als ulls, construccions dubtoses, determinats errors en l'ús del relatiu, errors amb els pronoms febles, etc.). Òbviament, descomptarem un punt si coincideixen ambdues coses: les quatre o cinc errades greus i les errades lleus reiterades.

—No cal que descomptem res si s'escapa alguna errada greu—els lapsus s'han de perdonar—o algunes errades lleus no reiterades.

Cal tenir en compte també que en casos extraordinàriament extrems—aquells que no hi ha per on agafar-los i que gramaticalment són pràcticament incorregibles—es descomptaran dos punts.